

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

******

ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ຄະນະວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ພາກວິຊາວິທະຍາສາດ ຄອມພິວເຕີ

ບຶດລາຍງານ ວິຊາ ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ ສາຂາ ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ

ຊື່ຫິວຂໍ້ (Title)

ພາສາລາວ: ລະບົບຈັດການ ການຂາຍດອກໄມ້ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສືດ

ພາສາອັງກິດ: Keo fresh flower store sale management system

ສະມາຊິກໃນກຸ່ມ (Project Team)

ລຳດັບ	ລະຫັດນັກສຶກສາ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ເບີໂທ
1	FNNS0004/16	ທ້າວ ສຸກອຸລາລັກ ໄຊຍາວົງ	020 77820066
2	FNNS0008/16	ທ້າວ ໂຕບີ ເພັງພົງສະຫວັດ	020 58587175
3	FNNS0014/16	ນາງ ທິບສະໄໝ ວົງສືມຈິດ	020 59066536

ອາຈານສອນ: ປອ. ລັດສະໜີ ຈິດຕະວົງ

1. ຄວາມສຳຄັນຂອງບັນຫາ

ໃນຍຸກແຫ່ງຄວາມກ້າວໜ້າ ທາງດ້ານເທັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ນັບມື້ນັບມີການພັດທະນາຢ່າງ ບໍ່ຍຸດຢັ້ງ ທຸກບາດກ້າວໃນການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນວິ ສາຫະກິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ອົງກອນຕ່າງໆ. ໄດ້ນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີເຂົ້າມາຊ່ວຍ ໃນການເສີມສ້າງປະສິດທິພາບ ຂອງການເຮັດວຽກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການເຮັດວຽກໄວຂຶ້ນ. ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ ເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການເຮັດວຽກ ຕ່າງໆ ແມ່ນນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນນັ້ນໂປຣແກຣມລະບົບຈັດການການຂາຍ ແມ່ນໂປຣແກຣມໜຶ່ງ ທີ່ຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ທຸລະກິດ ດຳເນີນໄປຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ວ່ອງໄວ. ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ ກໍເປັນອີກຮ້ານໜຶ່ງທີ່ ຕ້ອງການນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າມາຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆໃນການເຮັດວຽກ.

ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດຕັ້ງຢູ່ບ້ານ ໂພນສີນວນ, ເມືອງ ສີສັດຕະນາກ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ເຈົ້າຂອງຮ້ານຊື່ວ່າ: ນາງ ຄອນແກ້ວ ວົງສືມບັດ. ເປີດມາໄດ້ 10 ປີ ແລ້ວຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄືນ ລົງວັນທີ 18/12/2014, ເລກທະບຽນ 1831/ຈທວ. ເປີດບໍລິການວັນຈັນ - ວັນອາທິດ ຕັ້ງແຕ່ເວລາ 7 ໂມງເຊົ້າ ເຖິງ 10 ໂມງແລງ. ຮ້ານ ນາງ ແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ ແມ່ນຮ້ານຂາຍດອກໄມ້ ທີ່ປະກອບໄປດ້ວຍສິນຄ້າຫາຍໆ ປະເພດບໍ່ວ່າຈະເປັນ ຊໍ່ດອກໄມ້, ກະຕ່າດອກໄມ້, ພວງມາລາ 3 ຂາ, ດອກໄມ້ທີ່ໃຊ້ໄວ້ບູຊາ, ຂາຍສິ່ງ ແລະ ຂາຍຍ່ອຍດອກໄມ້ສຶດ. ນອກຈາກນີ້ທາງຮ້ານ ຍັງມີບໍລິການຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຮັບຈັດງານນອກສະຖານທີ່, ບໍລິການ ສິ່ງດອກໄມ້ ແລະ ຈັດດອກໄມ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ. ໃນການຈັດງານນອກສະຖານທີ່ ແລະ ຈັດ ດອກໄມ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້ານັ້ນ ລູກຄ້າຈະຕ້ອງໄດ້ວາງເງິນມັດຈຳເຄິ່ງລາຄາ ຂອງການໃຊ້ບໍລິການ , ສ່ວນບໍລິການສິ່ງດອກໄມ້ ແມ່ນໄດ້ຄິດໄລ່ຄ່າສິ່ງຕາມໄລຍະທາງທີ່ຕ້ອງໄປສິ່ງ. ພາຍໃນຮ້ານປະກອບມີຄົນ ເຮັດວຽກ 5 ຄືນຄື: ເຈົ້າຂອງຮ້ານ, ລູກເຈົ້າຂອງຮ້ານ ແລະ ພະນັກງານ 3 ຄືນ (ຍິງ 2). ພະນັກງານຍິງຄືນທຳ ອິດ ຈະເຮັດໜ້າທີ່ໃນການຈັດດອກໄມ້ເພື່ອກຽມຂາຍ ແລະ ພະນັກງານຍິງອີກຄົນໜຶ່ງ ແມ່ນປະຈຳຢ່ໜ້າຮ້ານ ເພື່ອຂາຍ ແລະ ຮັບລາຍການສັ່ງຊື້ຈາກລູກຄ້າ. ເຈົ້າຂອງຮ້ານເຮັດໜ້າທີ່ເກັບກຳເງິນ ທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍແຕ່ລະ ້ມື້, ກໍລະນີເຈົ້າຂອງຮ້ານບໍ່ຢູ່ ຈະແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງລູກເພິ່ນ, ສ່ວນການຈັດງານນອກສະຖານທີ່ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງ ພະນັກງານຊາຍໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ຈັດໂຄງເຫັກ ແລ້ວພະນັກງານຍິງອີກ 2 ຄົນມີໜ້າທີ່ຈັດດອກໄມ້ໃສ່. ເນື່ອງຈາກວ່າ ການບັນທຶກຂໍ້ມນຕ່າງໆ ບໍ່ວ່າຈະເປັນຂໍ້ມນການຂາຍ. ລາຍການສັ່ງຂື້ຂອງລຸກຄ້າ ແລະ ລາຍ ລະອຽດການຈັດງານນອກສະຖານທີ່ ຍັງໃຊ້ວິທີການບັນທຶກແບບຈົດກາຍໃສ່ເຈ້ຍ ແລະ ການຄິດໄລ່ລາຍໄດ້ ຕ່າງໆຍັງໃຊ້ຈັກຄິດໄລ່ເລກ ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມພິດພາດເຊັ່ນ: ການຄິດໄລ່ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍ ບາງ ້ຄັ້ງເກີດຄວາມຜິດພາດເນື່ອງຈາກ ກິດຈັກຄິດໄລ່ເລກຜິດ ເຮັດໃຫ້ທາງຮ້ານຂາດທຶນ, ການກວດສອບ ແລະ ແກ້ ໄຂຂໍ້ມນການຂາຍກໍມີຄວາມຫຍ້າຍາກ.

ຈາກບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ~~ພວກຂ້າພະເຈົ້າ~~ ຈຶ່ງໄດ້ມີແນວຄວາມຄິດຢາກສ້າງໂປຣ ແກຣມລະບົບຈັດການການຂາຍຂຶ້ນມາໃນຮຸບແບບ Stand alone, ພາສາທີ່ໃຊ້ຂຽນໂປຣແກຣມແມ່ນພາສາ VB.NET ໂດຍນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ Microsoft Visual Studio 2017 ໃນການອອກແບບໂປຣແກຣມ, ຂໍ້ ມູນຈະຖືກຈັດສັນໃນຮຸບແບບຂອງຖານຂໍ້ມູນໂດຍນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ SQL Server 2017. ໂປຣແກຣມທີ່ ຈະພັດທະນາຂຶ້ນມາ ແມ່ນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຮ້ານເຊັ່ນ: ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຜິດພາດ ໃນການຄິດໄລ່ ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍ, ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສະດວກສະບາຍ ແລະ ວ່ອງໄວ ໃນການຄົ້ນຫາ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ມູນ ການຂາຍ.

2. ຈຸດປະສິງຂອງການຄົ້ນຄວ້າ

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຜິດພາດໃນການເຮັດວຽກຂອງຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນການ ເກັບກຳຂໍ້ມູນການຂາຍ ແລະ ຄິດໄລ່ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍແຕ່ລະມື້, ບັນທຶກລາຍລະອຽດລາຍການສັ່ງຊື້ ແລະ ການນຳເຂົ້າຂອງວັດຖຸດິບ. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການຄົ້ນຄວ້າມີດັ່ງນີ້:

- ເພື່ອສຶກສາຂະບວນການ ການຂາຍ ແລະ ສະພາບບັນຫາດ້ານການຈັດການ ການຂາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ພາຍໃນຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ.
- ເພື່ອສ້າງລະບົບຈັດການການຂາຍຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສືດ ແບບ Stand Alone.
- ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໃນການຈັດການຂໍ້ມູນການຂາຍ ຮ້ານ ນາງ ແກ້ວ ດອກໄມ້ສິດໃຫ້ມີຄວາມປອດ ໄພ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຜິດພາດ ແລະ ປ້ອງກັນການຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍຂອງຂໍ້ມູນ.

3. ຂອບເຂດໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ລະບົບຈັດການການຂາຍນີ້ ແມ່ນໄດ້ສຶກສາບັນຫາຈາກລະບົບເດີມ ແລະ ຂໍ້ມູນຕົວຈິງຈາກຮ້ານ ນາງ ແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ ເຊິ່ງລະບົບຈະຢູ່ໃນຮຸບແບບ Stand Alone ທີ່ມີຂອບເຂດໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ໜ້າ ວຽກຫຼັກ 5 ໜ້າວຽກດັ່ງນີ້:

- ຈັດການຂໍ້ມູນພື້ນຖານ.
- ຂາຍສິນຄ້າ.
- ສັ່ງຊື້ ແລະ ນຳເຂົ້າວັດຖຸດິບ.
- ຜະລິດສິນຄ້າ.
- ລາຍງານ.

4. ປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບ

ລະບົບຈັດການການຂາຍນີ້ ສາມາດຮັບໃຊ້ການປະຕິບັດງານຕົວຈິງໃນການຈັດການການຂາຍຂອງ ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສືດ. ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຜິດພາດ, ສະດວກໃນການຈັດການຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ແລະ ປ້ອງ ກັນການຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍຂອງຂໍ້ມູນ. ຫຼັງຈາກມີລະບົບຈັດການການຂາຍຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສືດ ປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າໄດ້ຮັບມີດັ່ງນີ້:

- = ໄດ້ຮູ້ເຖິງຂະບວນການ ການຂາຍ ແລະ ບັນຫາດ້ານການຈັດການ ການຂາຍຂອງຮ້ານ ນາງ ແກ້ວ ດອກໄມ້ສຶດ.
- ໄດ້ລະບົບຈັດການການຂາຍ ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສືດ.
- ໄດ້ລະບົບທີ່ມີຄວາມປອດໄພ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຜິດພາດ, ປ້ອງກັນການຕຶກເຮ່ຍເສຍຫາຍຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ສະດວກໃນການຄົ້ນຫາ ແລະ ແກ້ໄຂ.

5. ທວນຄືນທິດສະດີ ແລະ ບິດໂຄງການຈີບຊັ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

5.1. ທຶບທວນທິດສະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ລະບົບຈັດການການຂາຍດອກໄມ້ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ ແມ່ນພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍນຳໃຊ້ທິດ ສະດີ ຫຼື ຄວາມຮູ້ຈາກ 3 ສ່ວນຄື: ທິດສະດີໃນການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ, ທິດສະດີກ່ຽວກັບການ ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບພາສາໃນການພັດທະນາລະບົບ. ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບແຕ່ລະທິດສະດີ ຈະໄດ້ນຳສະເໜີໂດຍສັງເຂບລຸ່ມນີ້:

5.1.1. ທິດສະດີກ່ຽວກັບການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ

ການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ (System Analysis and Design) ແມ່ນວິທີ ທີ່ໃຊ້ໃນ ການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃໝ່ຂຶ້ນມາ ນອກຈາກການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃໝ່ຂຶ້ນມາແລ້ວ ການ ວິເຄາະລະບົບຍັງຊ່ວຍໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຈາກລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານເດີມທີ່ມີຢູ່ ແລະ ວິເຄາະຫາຄວາມ ຕ້ອງການຂອງລະບົບເດີມວ່າຕ້ອງການຫຍັງ. ສ່ວນການອອກແບບລະບົບ ແມ່ນການນຳເອົາຄວາມຕ້ອງການ ຂອງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານມາເປັນແບບແຜນ ໃນການພັດທະນາລະບົບໃຫ້ໃຊ້ງານໄດ້ຈິງ (ສືມມິດ ທຸມມະລີ ແລະ ອາມອນ ຈັນທະພາວິງ, 2012).

5.1.1.1. ວົງຈອນໃນການພັດທະນາລະບົບ

ວົງຈອນການພັດທະນາລະບົບ ຫຼື System Development Life Cycle (SDLC) ເປັນຂະ ບວນການທີ່ສະແດງເຖິງການດຳເນີນຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກ ຂອງລະບົບຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນຈີນຈີບມີຂອບເຂດການ ເຮັດວຽກທີ່ມີໂຄງສ້າງ ແລະ ການຈັດກິດຈະກຳແຕ່ລະໄລຍະຢ່າງຊັດເຈນ ບົດລາຍງານນີ້ພວກຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ ນຳໃຊ້ທິດສະດີການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ ເຊິ່ງປະກອບມີ 5 ໄລຍະຄື:

- 1) ໄລຍະທີ 1 ການວາງແຜນໂຄງການ: ເປັນຂະບວນການພື້ນຖານຂອງຄວາມເຂົ້າໃຈເຖິງ ຈຸດປະສຶງ, ຄວາມຄຸ້ມຄ່າກັບການລົງທຶນ ແລະ ຕ້ອງກຳນຶດທີມງານທີ່ຈະມາດຳເນີນການສ້າງ ລະບົບ. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງດຳເນີນໃນໄລຍະນີ້ມີຄື:
  - ກຳນຶດບັນຫາ.
  - ກຳນຶດເວລາໂຄງການ.
  - ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ.
  - ຈັດຕັ້ງທີມງານໂຄງການ.
  - ດຳເນີນໂຄງການ.
- 2) ໄລຍະທີ 2 ການວິເຄາະ: ເປັນໄລຍະທີ່ຕ້ອງໄດ້ວິເຄາະວ່າ ໃຜເປັນຜູ້ໃຊ້ລະບົບ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ຫຍັງແດ່ ແລະ ເຮັດເມື່ອໃດຢູ່ໃສ ພ້ອມທັງລະບຸແນວທາງໃນການປັບປຸງຂະບວນການໃຫ້ດີ ຂຶ້ນ, ສິ່ງສຳຄັນຄື ຕ້ອງຮວບຮວມຈາກການສັງເກດ, ການສຳພາດການສ້າງແບບສອບຖາມ, ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງລະບຽບການຕ່າງໆ. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງດຳເນີນໃນໄລຍະນີ້ມີຄື:
  - ວິເຄາະລະບົບງານໃນປັດຈຸບັນ.
  - ຮວບຮວມຄວາມຕ້ອງການໃນທຸກໆດ້ານ, ວິເຄາະ ແລະ ສະຫຼຸບເປັນຂໍ້ກຳນົດທີ່ຊັດເຈນ.
  - ນຳເອົາຂໍ້ກຳນົດການພັດທະນາມາເປັນຄວາມຕ້ອງການຂອງລະບົບໃໝ່.
  - ສ້າງແບບຈຳລອງຂະບວນການຂອງລະບົບໃໝ່ໂດຍການສ້າງແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ (DFD).
  - ສ້າງແບບຈຳລອງຂໍ້ມູນດ້ວຍແຜນວາດຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂໍ້ມູນ (ERD).
- 3) ໄລຍະທີ 3 ການອອກແບບ: ເປັນໄລຍະການຕັດສິນໃຈວ່າຈະໃຫ້ລະບົບດຳເນີນງານໄປແບບ ໃດເຊັ່ນ: ການຈັດຫາອຸປະກອນ, ໂຄງສ້າງຂອງເຄືອຂ່າຍທີ່ຈະນຳມາໃຊ້, ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ກັບລະບົບ, ໂປຣແກຣມຖານຂໍ້ມູນ, ແຟ້ມຂໍ້ມູນ ລວມໄປເຖິງແບບຟອມ ແລະ ການລາຍງານຕ່າງໆ. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງດຳເນີນໃນໄລຍະນີ້ມີຄື:
  - ການຈັດຫາລະບົບ.
  - ອອກແບບສະຖາປັດຕະຍະກຳຂອງລະບົບ (Architecture Design).

- ອອກແບບຖານຂໍ້ມູນ (Database Design).
- ອອກແບບຟອມລາຍງານ (Output Design).
- ອອກແບບຟອມປ້ອນຂໍ້ມູນ (Input Design).
- ອອກແບບໜ້າຕ່າງຜູ້ໃຊ້ (User Interface Design).
- ສ້າງຕື້ນແບບ (Prototype).
- ອອກແບບໂປຣແກຣມ (Structure Chart).
- 4) ໄລຍະທີ 4 ການນຳໄປໃຊ້: ເປັນໄລຍະໃນການສ້າງ, ທົດສອບ ແລະ ຕິດຕັ້ງລະບົບ ໂດຍມີ ຈຸດປະສິງຫຼັກໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ລະບົບທຸກໆຄົນ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການເຝິກອົບຮົມການໃຊ້ງານ ເພື່ອກຽມ ຄວາມພ້ອມ ຕໍ່ການໃຊ້ລະບົບຂ່າວສານໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຕໍ່ອົງກອນ. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງດຳເນີນໃນ ໄລຍະນີ້ມີຄື:
  - ສ້າງລະບົບຂຶ້ນມາດ້ວຍການຂຽນໂປຣແກຣມ.
  - ກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ທິດສອບລະບົບ.
  - ແປງຂໍ້ມູນ.
  - ຕິດຕັ້ງລະບົບ ແລະ ສ້າງຄູ່ມືລະບົບ.
  - ເຝິກອົບຮົມໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ ແລະ ປະເມີນຜົນລະບົບໃໝ່.
- 5) ໄລຍະທີ 5 ການບຳລຸງຮັກສາ: ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ໄລະຍະນີ້ບໍ່ໄດ້ຖືກບັນຈຸໃນຂັ້ນຕອນ SDLC ເນື່ອງຈາກວ່າເປັນໄລຍະທີ່ໃຊ້ເວລາຫຼາຍທີ່ສຸດ ຖ້າທຽບກັບໄລຍະອື່ນໆ ເພາະວ່າຕ້ອງ ໄດ້ບຳລຸງຮັກສາໃຫ້ລະບົບ ສາມາດໃຊ້ງານໄດ້ຍາວນານ ແລະ ຮອງຮັບເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ໃນ ອານາຄິດ. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງດຳເນີນໃນໄລຍະນີ້ມີຄື:
  - ການບຳລຸງຮັກສາ.
  - ການເພີ່ມເຕີມຄຸນສືມບັດໃໝ່ເຂົ້າໄປໃນລະບົບ.
  - ການສະໜັບສະໜຸນວຽກຂອງຜູ້ໃຊ້.

5.1.1.2. ແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມຸນ (Data Flow Diagram: DFD)

ແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ ເປັນແບບຈຳລອງຂະບວນການ ທີ່ຖືກນຳມາໃຊ້ກັບວິທີການພັດທະນາ ລະບົບ ຕາມແນວທາງການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບແບບໂຄງສ້າງ, ໂດຍແຜນວາດດັ່ງກ່າວນີ້ ໃຊ້ເປັນ ເຄື່ອງມືໃນການພັດທະນາລະບົບ ແລະ ສະແດງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂະບວນການ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເຊິ່ງຂໍ້ມູນໃນແຜນວາດຈະເຮັດໃຫ້ຮູ້ເຖິງ ຂໍ້ມູນມາຈາກໃສ, ຂໍ້ມູນໄປທາງໃດ ແລະ ເກີດເຫດການໃດກັບຂໍ້ມູນ ໃນລະຫວ່າງການໄຫຼ.

- 1) ຈຸດປະສິງຂອງການສ້າງແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມຸນ:
  - ເປັນແຜນວາດທີ່ສະຫຼຸບລວມຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຈາກການວິເຄາະໃນລັກສະນະຂອງຮູບ ແບບທີ່ເປັນໂຄງສ້າງ.
  - ເປັນຂໍ້ຕຶກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງນັກວິເຄາະລະບົບ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ງານ.
  - ເປັນແຜນການທີ່ໃຊ້ໃນການພັດທະນາຕໍ່ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການອອກແບບລະບົບ.
  - ເປັນແຜນການທີ່ໃຊ້ໃນການອ້າງອີງ ຫຼື ເພື່ອໃຊ້ໃນການພັດທະນາຕໍ່ໃນອານາຄິດ.
  - ຮູ້ທີ່ມາໄປຂອງຂໍ້ມູນທີ່ໄຫຼໄປໃນຂະບວນການຕ່າງໆ (Data & Process).

- 2) ຂັ້ນຕອນການວິເຄາະເພື່ອສ້າງແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ:
  - ວິເຄາະໃຫ້ໄດ້ວ່າລະບົບຄວນປະກອບມີ External Entity ໃດແນ່ບໍ່ວ່າຈະເປັນບຸກຄືນ, ໜ່ ວຍງານ ຫຼື ລະບົບງານຕ່າງໆ.
  - ດຳເນີນການຂຽນແຜນວາດ ທີ່ສະແດງເຖິງສະພາບແວດລ້ອມໂດຍລວມ ຂອງລະບົບ (Context Diagram).
  - ວິເຄາະຂໍ້ມູນໃນລະບົບວ່າຄວນມີຂໍ້ມູນ (Data Store) ໃດແນ່.
  - ວິເຄາະຂະບວນການ ຫຼື Process ໃນລະບົບວ່າ ຄວນມີ Process ຫຼັກໆໃດແນ່, ປະກອບມີ Process ຍ່ອຍໃດແນ່.
  - ດຳເນີນການຂຽນແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນລະດັບທີ 1 ແລະ ອາດຈະມີລະດັບທີ 2 ໃນກໍລະນີ ທີ່ຈຳເປັນ ຕ້ອງຂະຫຍາຍລາຍລະອຽດ, ສ່ວນແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນລະດັບທີ 3 ນັ້ນຈະ ຂຽນ ຫຼື ບໍ່ຂຽນກໍໄດ້ ຕາມຄວາມຕ້ອງການ.
  - ການກວດສອບຄວາມສົມດຸນຂອງແຜນວາດ ແລະ ດັດແກ້ຈົນກວ່າຈະໄດ້ແຜນວາດການໄຫຼ ຂໍ້ມູນທີ່ສົມບູນ ແລະ ຖືກຕ້ອງ.
  - ໃນການສ້າງແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມຸນ ອາດໃຊ້ເຄື່ອງມືຊ່ວຍແຕ້ມເຊັ່ນ: ໂປຣແກຣມ MS Visio ຫຼື ໂປຣແກຣມຊ່ວຍແຕ້ມອື່ນໆກໍໄດ້.

5.1.1.3. ສັນຍາລັກທີ່ໃຊ້ໃນແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມຸນ

ตาตะລາງທີ 1: ຄວາມໝາຍ ແລະ ສັນຍາລັກໃນແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ

ສັນຍາລັກ	-682	ຍວາກໝາຄ
	Process	ປະມວນຜົນ ຫຼື ໜ້າວຽກທີ່ ຈະເຮັດໃນໂຄງການນັ້ນໆ
	Data Store	ບ່ອນຈັດເກັບຂໍ້ມູນ
	Boundary ຫຼື External Entity	ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ລະບົບເຊິ່ງບໍ່ສາມາດຄວບ ຄຸມໄດ້
→	Data Flow	ການໄຫຼຂອງຂໍ້ມູນ
	Real-Time Link	ການເຊື່ອມໂຍງໄລຍະໄກທີ່ ມີການຕອບກັບແບບທັນທີ ທັນໃດ

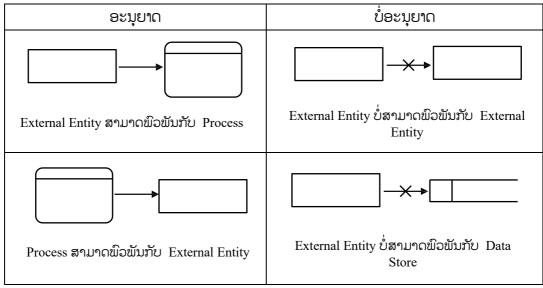
ຕາຕະລາງທີ 2: ສັນຍາລັກຂອງ DeMarco & Yourdon ແລະ Gane & Sarson

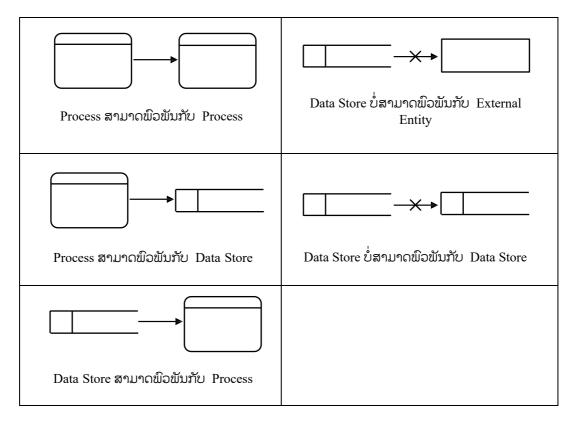
DeMarco & Yourdon	Gane & Sarson	-602	ຄວາມໝາຍ
		Process	ປະມວນຜົນ ຫຼື ໜ້າ ວຽກທີ່ຈະເຮັດໃນ ໂຄງການນັ້ນໆ
		Data Store	ບ່ອນຈັດເກັບຂໍ້ມູນ
		Boundary ຫຼື External Entity	ພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບລະບົບ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດຄວບ ຄຸມໄດ້

5.1.1.4. ຫຼັກການຂຽນແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມຸນ

ການຂຽນແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ ຈະໃຊ້ຫຼັກການຂອງການຂຽນແບບໂຄງສ້າງແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມ ຫຼື ຈາກລະບົບໃຫຍ່ໄປຫາລະບົບຍ່ອຍ, ຜູ້ສ້າງແຜນວາດຈະຕ້ອງຮູ້ຈັກ External Entity ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ລະບົບທັງໝົດ, ລັກສະນະການເຄື່ອນໄຫວຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ການຈັດເກັບຂໍ້ມູນຂອງລະບົບຕ່າງໆ.

ຕາຕະລາງທີ 3: ຫຼັກການໃນການແຕ້ມແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ

1) ຫຼັກການການໃຊ້ສັນຍາລັກ (Process).

- ຂໍ້ມູນບໍ່ພຽງແຕ່ເຂົ້າສູ່ Process ພຽງຢ່າງດຽວ ໂດຍບໍ່ມີການສິ່ງຂໍ້ມູນອອກຈາກ Process ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຂໍ້ຜິດພາດທີ່ເອີ້ນວ່າ "Black Hole" ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນທີ່ຮັບເຂົ້າມາແລ້ວ ສູນຫາຍໄປ.
- ຕ້ອງບໍ່ມີແຕ່ຂໍ້ມູນອອກຈາກ Process ພຽງຢ່າງດຽວ ໂດຍທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ມູນເຂົ້າສູ່ Process.
- ຕ້ອງມີຂໍ້ມຸນພຽງພໍທີ່ຈະສິ່ງຂໍ້ມຸນອອກ ເຮັດໃຫ້ເກີດຂໍ້ຜິດພາດທີ່ເອີ້ນວ່າ "Gray Hole" ໂດຍອາດຈະເກີດຈາກການໃຊ້ຊື່ຂໍ້ມູນຮັບເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງຂໍ້ມູນອອກມາຜິດ ຫື ບໍ່ສືມບູນ.
- ການຕັ້ງຊື່ Process ຕ້ອງໃຊ້ຄຳກິລິຍາເຊັ່ນ: ຈັດການສິນຄ້າ, ສັ່ງຊື້ສິນຄ້າ, ກວດສອບ ສິນຄ້າເປັນຕົ້ນ.

2) ຫຼັກການການໃຊ້ສັນຍາລັກລູກສອນ (Data Flow).

- ຊື່ຂອງ Data Flow ຄວນເປັນຊື່ຂອງຂໍ້ມູນທີ່ສິ່ງ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງອະທິບາຍວ່າສິ່ງແນວໃດເຮັດ ວຽກແນວໃດ.
- Data Flow ຕ້ອງມີຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ຫຼື ຈຸດສິ້ນສຸດທີ່ Process ເພາະ Data Flow ແມ່ນຂໍ້ ມູນນຳເຂົ້າ ແລະ ສິ່ງອອກຂອງ Process.
- Data Flow ຈະມີການພົວພັນລະຫວ່າງ External Entity ບໍ່ ໄດ້.
- Data Flow ຈະມີການພົວພັນຈາກ External Entity ໄປຫາ Data Store ບໍ່ໄດ້.
- Data Flow ຈະມີການພົວພັນຈາກ Data Store ໄປຫາ External Entity ບໍ່ໄດ້.
- Data Flow ຈະມີການພົວພັນລະຫວ່າງ Data Store ກັບ Data Store ບໍ່ໄດ້.

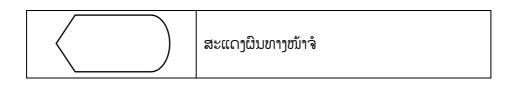
- ການຕັ້ງຊື່ Data Flow ຕ້ອງເປັນຄຳນາມເຊັ່ນ: ຂໍ້ມູນສິນຄ້າທີ່ຜ່ານການກວດສອບຂໍ້ມູນຜູ້ ສະໜອງທີ່ຜ່ານການຈັດການເປັນຕົ້ນ.
- 3) ຫຼັກການຂອງຜູ້ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຂໍ້ມູນ (External Entity).
  - ຂໍ້ມູນຈາກ External Entity ຈະໄປຫາອີກໜຶ່ງ External Entity ໂດຍກຶງບໍ່ໄດ້ ຈະຕ້ອງ ຜ່ານ Process ກ່ອນເພື່ອປະມວນຜົນຂໍ້ມູນນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ຂໍ້ມູນອອກໄປສູ່ອີກໜຶ່ງ External Entity.
  - ການຕັ້ງຊື່ External Entity ຕ້ອງໃຊ້ເປັນຄຳນາມເຊັ່ນ: ເຈົ້າຂອງຮ້ານ, ຜູ້ສະໜອງເປັນຕົ້ນ.
- 4) ຫຼັກການການຈັດເກັບຂໍ້ມູນ (Data Store).
  - ຂໍ້ມູນຈາກ Data Store ໜຶ່ງຈະໄປສູ່ອີກໜຶ່ງ Data Store ໂດຍກົງບໍ່ໄດ້ ຈະຕ້ອງຜ່ານ ການປະມວນຜົນຈາກ Process ເສຍກ່ອນ.
  - ການຕັ້ງຊື່ Data Store ຕ້ອງໃຊ້ເປັນຄຳນາມເຊັ່ນ: ຂໍ້ມູນລູກຄ້າ, ຂໍ້ມູນຜູ້ສະໜອງເປັນຕົ້ນ.

5.1.1.5. Flowchart

Flowchart ແມ່ນແຜນຜັງ ຫຼື ສັນຍາລັກທີ່ໃຊ້ສຳຫຼັບອະທິບາຍເຖິງ ລຳດັບຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ ເຮັດວຽກຂອງຂະບວກການໃດໜຶ່ງ. Flowchart ຖືກໃຊ້ໃນການອອກແບບ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຫັນພາບສິ່ງທີ່ ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຊ່ວຍໃນການຫາຂໍ້ຜິດພາດພາຍໃນຂະບວນການເຮັດວຽກໄດ້ອີກດ້ວຍ.

ຕາຕະລາງທີ 4. ສັນຍາລັກ ແລະ ຄວາມໝາຍໃນການແຕ້ມ Flowchart

ຂະບວນການ, ການຄຳນວນ
ຮັບຂໍ້ມູນ ຫຼື ສະແດງຂໍ້ມູນໂດຍບໍ່ລະບຸຊະນິດອະ ປະກອນ
ການຕັດສິນໃຈ ຫຼື ການປຽບທຽບ
ຈຸດເລີ່ມຕຶ້ນ ຫຼື ຈຸດສິ້ນສຸດ
ສະແດງຜືນທາງເຄື່ອງພິມ
ປ້ອນຂໍ້ມູນຜ່ານແປ້ນພິມ
ຈຸດເຊື່ອມຕໍ່

5.1.2. ທິດສະດີກ່ຽວກັບລະບົບຖານຂໍ້ມູນ

ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ແມ່ນການຈັດເກັບຂໍ້ມູນທີ່ມີຄວາມສຳພັນກັນ ໄວ້ນຳກັນຢ່າງເປັນລະບົບ ໝາຍ ຄວາມວ່າ ແມ່ນການຈັດເກັບຂໍ້ມູນໄວ້ສ່ວນກາງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊໍ້າຊ້ອນຂອງຂໍ້ມູນໂດຍຜູ້ໃຊ້ສາມາດເອີ້ນ ໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດກັບຂໍ້ມູນໃນຖານຂໍ້ມູນຮ່ວມກັນໄດ້, ເຊິ່ງຜູ້ໃຊ້ແຕ່ລະຄົນ ຈະເບິ່ງຂໍ້ມູນໃນມຸມມອງທີ່ແຕກ ຕ່າງກັນໄປຕາມຈຸດປະສິງຂອງການນຳໃຊ້ (ສືມມິດ ທຸມມາລີ ແລະ ກິງໃຈ ສືສູຣາດ, 2013).

5.1.2.1. ການເຮັດ Normalization

Normalization ເປັນວິທີການເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະ ແລະ ຈັດໂຄງສ້າງຂອງຖານຂໍ້ມູນໃໝ່ ໂດຍພະຍາຍາມ ຫຼຸດຄວາມຊໍ້າຊ້ອນຂອງໂຄງສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ໂຄງສ້າງທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສະດວກໃນເວລາເອົາໄປໃຊ້. ເຊິ່ງວິທີປະຕິບັດແມ່ນຈະປັບໂຄງສ້າງຂອງຖານຂໍ້ມູນໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບແບບ Normalization ໃນລະດັບຕ່າງໆເຊັ່ນ: 1NF, 2NF, 3NF, BCNF, 4NF ແລະ 5NF.

1) Normal Form ละถับ 1 (1st Normal Form: 1NF)

Relation ໜຶ່ງຈະຢູ່ໃນຮຸບ າNF ກໍຕໍ່ເມື່ອບໍ່ມີຄ່າຂອງ Attribute ໃດໃນ Relation ນັ້ນມີຄ່າໄດ້ ຫຼາຍຄ່າ (Multi Valued) ຫຼື ໃນ Relation ນັ້ນບໍ່ມີ Columns ທີ່ມີຄຸນສົມບັດດຽວກັນ (Repeating group).

2) Normal Form ละถับ 2 (2nd Normal Form: 2NF)

Relation ໜຶ່ງຈະຢູ່ໃນຮູບ 2NF ກໍຕໍ່ເມື່ອ Relation ດັ່ງກ່າວເປັນ 1NF ແລະ ທຸກຄ່າຂອງ Attribute ທີ່ບໍ່ແມ່ນສ່ວນປະກອບຂອງຄີ (None key Attribute) ຕ້ອງມີຟັງຊັນການຂຶ້ນຕໍ່ກັນຂອງຄີຫຼັກ ຢ່າງສືມບຸນ.

3) Normal Form ລະດັບ 3 (3rd Normal Form: 3NF)

Relation ໜຶ່ງຈະຢູ່ໃນຮູບ 3NF ກໍຕໍ່ເມື່ອ Relation ດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນຮູບແບບ 2NF ແລະ Attribute ທຸກຕົວທີ່ບໍ່ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄີ (None key Attribute) ຕ້ອງບໍ່ຢູ່ໃນຮູບ (Transitive Dependent) ກັບຄີຫຼັກ.

4) Boyee Codd Normal Form (BCNF)

Relation ໜຶ່ງຈະຢູ່ໃນຮູບ BCNF ກໍຕໍ່ເມື່ອ Relation ດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນຮູບແບບ 3NF ແລະ ຕົວ ເລືອກ (Determinant) ຈະຕ້ອງເປັນ Candidate Key.

5) Normal Form ละถับ 4 (4nd Normal Form: 4NF)

Relation ໜຶ່ງຈະຢູ່ໃນຮູບ 4NF ກໍຕໍ່ເມື່ອ Relation ດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນຮູບແບບ 3NF ຫຼື BCNF ແລະ ບໍ່ມີການຂຶ້ນຕໍ່ກັນແບບກຸ່ມໃນ Relation.

6) Normal Form ละถับ 5 (5nd Normal Form: 5NF)

Relation ໜຶ່ງຈະຢູ່ໃນຮູບ 5NF ກໍຕໍ່ເມື່ອບໍ່ມີ Cyclic Dependency ເຊິ່ງຈະເກີດຂຶ້ນກັບ Relation ທີ່ມີຄ່າຄີຫຼັກປະກອບດ້ວຍ Columns ຫຼື Attribute ຕັ້ງແຕ່ 3 ຄ່າຂຶ້ນໄປ.

5.1.2.2. ແຜນວາດຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂໍ້ມູນ (ER Diagram)

ER Diagram (Entity Relationship Diagram) ແມ່ນແຜນຜັງສະແດງຄວາມສຳພັນ ລະຫວ່າງຂໍ້ມູນເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ: Entity, Attribute, Relationship.

1) ຄວາມໝາຍຂອງ Entity.

Entity ໝາຍເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ເຮົາສິນໃຈເຊິ່ງອາດເປັນສິ່ງທີ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນ, ຈັບ ແລະ ສຳຜັດໄດ້ເຊັ່ນ: ຄົນ, ສັດ, ພະນັກງານ ເປັນຕົ້ນ ຫຼື ອາດເປັນສິ່ງທີ່ມີລັກສະນະຂອງມະໂນພາບເຊັ່ນ: ອາຊີບ ຫຼື ລາຍວິຊາທີ່ຕ້ອງ ລົງທະບຽນຮຽນ. ສັນຍາລັກທີ່ໃຊ້ແທນ Entity ແມ່ນຮຸບສີ່ແຈສາກດ້ານໃນບັນຈຸດ້ວຍຊື່ຂອງ Entity ສຳຫຼັບ Entity ທີ່ຂຶ້ນກັບ Entity ອື່ນເອີ້ນວ່າ: Weak Entity ມີສັນຍາລັກເປັນຮຸບສີ່ແຈສາກແຕ່ມີສອງເສັ້ນດັ່ງ ຕາຕະລາງລູ່ມນີ້:

Entity ແທນ Entity

Entity ແທນ Weak Entity

ແທນ Entity ແທນ Weak Entity

ແທນ Entity ເມື່ອເກີດຄວາມສຳພັນແບບ
ຫຼາຍຕໍ່ຫຼາຍ

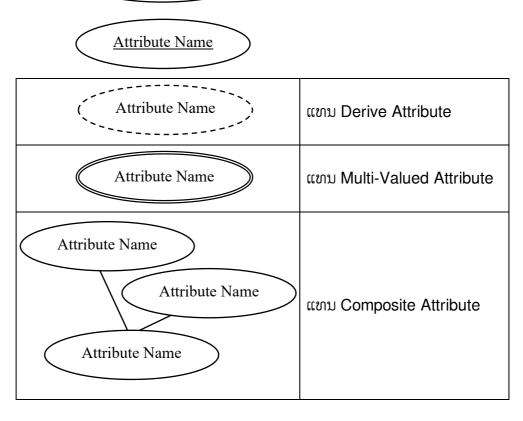
ຕາຕະລາງທີ 5: ຄວາມໝາຍ ແລະ ສັນຍາລັກຂອງ Entity

2) ຄວາມໝາຍຂອງ Attribute

Attribute ເປັນສິ່ງທີ່ບຶ່ງບອກເຖິງຄຸນລັກສະນະຂອງ Entity ຈະມີຄຸນສົມບັດສະເພາະເຊັ່ນ: Entity ພະນັກງານທີ່ສັງກັດຢູ່ໃນບໍລິສັດ, ສິ່ງທີ່ເປັນຕົວອະທິບາຍສຳຫຼັບພະນັກງານດັ່ງກ່າວແມ່ນ: ຊື່ ພະນັກງານ, ອາຍຸ, ທີ່ຢູ່ ເປັນຕົ້ນ ສັນຍາລັກທີ່ໃຊ້ແທນ Attribute ຈະໃຊ້ຮູບແອນລິບທີ່ມີເສັ້ນເຊື່ອມໂຍງຈາກ Entity ແລະ ພາຍໃນຮູບແອນລິບຈະບັນທຶກຊື່ຂອງ Attribute.

ຕາຕະລາງທີ 6: ຄວາມໝາຍ ແລະ ສັນຍາລັກຂອງ Attribute

ແທນ Attribute
ແທນ Primary key Attribute

3) ຄວາມໝາຍຂອງ Relationship

Relationship ແມ່ນສິ່ງທີ່ໃຊ້ສະແດງເຖິງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງ Entity 2 Entity ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 2 Entity, ສຳລັບ Entity ແຕ່ລະຕົວອາດເກີດຄວາມສຳພັນໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 1 ຄວາມສຳພັນ. ເຮົາສັນຍາລັກ Relationship ດ້ວຍຮູບດອກຈັນ, ພາຍໃນບັນຈຸຊື່ຄວາມສຳພັນ ແລະ ມີເສັ້ນເຊື່ອມໂຍງໄປຍັງ Entity ທີ່ ເກີດຄວາມສຳພັນ.

ການແບ່ງປະເພດຄວາມສຳພັນສາມາດຈຳແນກໂດຍໃຊ້ Cardinality Ratio ຫຼື ຈຳນວນ ສະມາຊິກທີ່ເກີດຄວາມສຳພັນເຊິ່ງສາມາດຈັດແບ່ງເປັນ 3 ກຸ່ມດັ່ງນີ້:

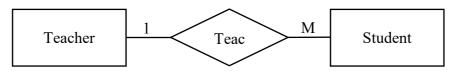
- ຄວາມສຳພັນແບບໜຶ່ງຕໍ່ໜຶ່ງ (1:1)

ຖ້າ Entity E1 ມີຄວາມສຳພັນກັບ Entity E2 ແບບໜຶ່ງຕໍ່ໜຶ່ງນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ສະມາຊິກຂອງ Entity E1 ໜຶ່ງລາຍການຈະມີຄວາມສຳພັນກັບສະມາຊິກໃນ Entity E2 ໄດ້ໜຶ່ງລາຍການ, ໃນທາງ ກຶງກັນຂ້າມ ສະມາຊິກຂອງ Entity E2 ໜຶ່ງລາຍການຈະມີຄວາມສຳພັນກັບສະມາຊິກໃນ Entity E1 ໄດ້ໜຶ່ງລາຍການເຊັ່ນກັນຕົວຢ່າງ:

- ຄວາມສຳພັນແບບໜຶ່ງຕໍ່ຫຼາຍ (1:N Relationship)

ຖ້າ Entity E1 ມີຄວາມສຳພັນກັບ Entity E2 ແບບໜຶ່ງຕໍ່ຫຼາຍ, ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ສະມາຊິກ ຂອງ Entity E1 ໜຶ່ງລາຍການຈະມີຄວາມສຳພັນກັບສະມາຊິກໃນ Entity E2 ໄດ້ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງລາຍການ, ໃນທາງກຶງກັນຂ້າມ ສະມາຊິກຂອງ Entity E2 ໜຶ່ງລາຍການຈະມີຄວາມສຳພັນກັບສະມາຊິກໃນ Entity E1 ໄດ້ພຽງໜຶ່ງລາຍການເທົ່ານັ້ນຕົວຢ່າງ:

ຮູບທີ 2: ຄວາມສຳພັນແບບ 1 ຕໍ່ ຫຼາຍ

- ຄວາມສຳພັນແບບຫຼາຍຕໍ່ຫຼາຍ (N:M Relationship)

ຖ້າ Entity E1 ມີຄວາມສຳພັນກັບ Entity E2 ແບບຫຼາຍຕໍ່ຫຼາຍ, ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ສະມາຊິກ ຂອງ Entity E1 ໜຶ່ງລາຍການຈະມີຄວາມສຳພັນກັບສະມາຊິກໃນ Entity E2 ໄດ້ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງລາຍການ, ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ສະມາຊິກຂອງ Entity E2 ໜຶ່ງລາຍການຈະມີຄວາມສຳພັນກັບສະມາຊິກໃນ Entity E1 ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງລາຍການເຊັ່ນດຽວກັນຕົວຢ່າງ:

ຮູບທີ 3: ຄວາມສຳພັນແບບ ຫຼາຍ ຕໍ່ ຫຼາຍ

5.1.2.3. พาสา SQL (Structure Query Language)

ພາສາ SQL (Structure Query Language) ຖຸກພັດທະນາໂດຍບໍລິສັດ IBM (IBM's San Jose Research Laboratory) ໃນລັດຄາລິຟໍເນຍ ຊ່ວງຕົ້ນປີ ຄ.ສ 1970. ເປັນພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການ ຈັດການຖານຂໍ້ມູນເກືອບທຸກຕົວເຊັ່ນ: SQL Server, Oracle, Access ໂດຍຮູບແບບຂອງຄຳສັ່ງ ມາດຕະຖານທີ່ຖືກກຳນົດໂດຍ ANSI (American National Standards Institute) ໃນປີ ຄ.ສ 1986. ມີຮູບແບບຂອງຄຳສັ່ງທີ່ງ່າຍຕໍ່ການໃຊ້ງານ ເພາະຄ້າຍພາສາມະນຸດ ("Structure Query Language (SQL)", 2017).

5.1.2.4. ລະບົບຈັດການຖານຂໍ້ມຸນ (Database Management Systems: DBMS)

ລະບົບຈັດການຖານຂໍ້ມູນ (DBMS) ແມ່ນໂປຣແກຣມທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການບໍລິຫານ ແລະ ຈັດການຖານຂໍ້ມູນໃນການສ້າງ, ການເອົ້ນໃຊ້, ການແກ້ໄຂ ແລະ ການລຶບ. ປຽບສະເໜືອນຕົວກາງລະຫວ່າງຜູ້ ໃຊ້ ກັບ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ("Database management system (DBMS)", 2015), ອີງປະກອບຂອງ ລະບົບຈັດການຖານຂໍ້ມູນປະກອບມີ:

- ພຶດຈະນານຸກົມຂໍ້ມູນ (Data Dictionary): ມີໜ້າທີ່ອະທິບາຍເຖິງລາຍລະອຽດຂອງໂຄງ ສ້າງຂໍ້ມູນ.

ຕາຕະລາງທີ 7: ຕົວຢ່າງຕາຕະລາງນັກຮຽນ

StudentID	StudentName	Age
S001	ຄຳຫຼ້າ	18
S002	ວັນດີ	20

- ເຄື່ອງມືອຳນວຍຄວາມສະດວກ (Utility)
- ພາສາລະບົບຈັດການຖານຂໍ້ມູນ (DBMS Language) ປະກອບມີ 3 ພາກສ່ວນຄື:
  - 1) ພາສາສຳຫຼັບກຳນິດໂຄງສ້າງຂອງຖານຂໍ້ມູນ (Data Definition Language: DDL) ໃຊ້ໃນການສ້າງຕາຕະລາງ, ກຳນິດໂຄງສ້າງຂອງຕາຕະລາງ. DDL ປະກອບມີຄຳສັ່ງດັ່ງນີ້:
    - CREATE ສຳຫຼັບສ້າງຕາຕະລາງ.
    - DROP ລຶບຕາຕະລາງ.
    - ALTER ແກ້ໄຂໂຄງສ້າງຂອງຕາຕະລາງ.
  - 2) ພາສາສຳຫຼັບຈັດການຂໍ້ມູນ (Data Manipulation Language: DML) ໃຊ້ສຳຫຼັບ ເອີ້ນໃຊ້, ເພີ່ມ, ລົບ, ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ມູນໃນຕາຕະລາງປະກອບມີຄຳສັ່ງດັ່ງນີ້:
    - SELECT ເອີ້ນໃຊ້ຂໍ້ມູນໃນຕາຕະລາງ.
    - INSERT ເພີ່ມຂໍ້ມູນລົງໃນຕາຕະລາງ.
    - DELETE ລຶບຂໍ້ມູນໃນຕາຕະລາງ.
    - UPDATE ແກ້ໄຂຂໍ້ມູນໃນຕາຕະລາງ.
  - 3) ພາສາທີ່ໃຊ້ຄວບຄຸມຂໍ້ມຸນ (Data Control Language: DCL) ໃຊ້ໃນການກຳນົດ ສິດອະນຸຍາດ ຫຼື ຍຶກເລີກ ການເຂົ້າເຖິງຖານຂໍ້ມູນ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພຂອງຖານ ຂໍ້ມູນ ປະກອບມີຄຳສັ່ງດັ່ງນີ້:
    - GRANT ກຳນຶດສິດໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ໃຊ້.
    - REVOKE ຍຶກເລີກສິດໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ໃຊ້.
- ເຄື່ອງມືສ້າງລາຍງານ (Report Generator): ແມ່ນໂປຣແກຣມທີ່ສ້າງລາຍງານ ແລະ ສະແດງຂໍ້ມູນທາງຈໍພາບ ຫຼື ເຄື່ອງພິມ.
- ການຮັກສາຄວາມປອດໄພ ໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ (Access Security): ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ດຸແລສາມາດກຳນົດສິດໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ.
- ການກຸ້ລະບົບ (System Recovery): ຊ່ວຍໃນການກຸ້ຄືນຂໍ້ມູນເມື່ອຖານຂໍ້ມູນເກີດ ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດຂ້ອງ.

5.1.3. ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການຂຽນໂປຣແກຣມ

ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການຂຽນໂປຣແກຣມແມ່ນພາສາປະດິດຊະນິດໜຶ່ງທີ່ອອກແບບຂຶ້ນມາເພື່ອສື່ສານ ກັບຄອມພິວເຕີ.

5.1.3.1. ທິດສະດີພື້ນຖານກ່ຽວກັບ Microsoft visual studio 2017

Microsoft Visual Studio 2017 ເປັນໂປຣແກຣມໜຶ່ງທີ່ຊ່ວຍໃນການພັດທະນາ Software ແລະ ລະບົບຕ່າງໆຕັ້ງແຕ່ການພັດທະນາໂປຣແກຣມຂະໜາດນ້ອຍ, ໂປຣແກຣມຕິດຕໍ່ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ໂປຣ ແກຣມທາງ Internet, ພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍບໍລິສັດ Microsoft. ມີເຄື່ອງມືໃຫ້ເລືອກຫຼາຍຊະນິດຕັ້ງແຕ່ການ ພັດທະນາ, ການທົດສອບ, ການຕິດຕັ້ງ, ການປະສານລະບົບ ແລະ ການບໍລິການເປັນຕົ້ນ, ເຊິ່ງສາມາດໃຊ້ ພັດທະນາ ໄດ້ທັງໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ, Web Application ແລະ Web Service. ເໝາະສຳຫຼັບພາສາ VB, VB.NET, C#. ("Welcome to the Visual Studio IDE", 2018).

5.1.3.2. ถอามรู้ท่ฐอภัย .Net Framework

.NET Framework ແມ່ນແພລດຟອມຣ໌ (Platform) ສຳຫຼັບພັດທະນາຊອບແວຣ໌ (Software Framework) ທີ່ພັດທະນາໂດຍ Microsoft ເຊິ່ງສາມາດຮອງຮັບພາສາ .Net ຫຼາຍກວ່າ 40 ພາສາ, ເຊິ່ງປະກອບມີ Library ຈຳນວນຫຼາຍສຳລັບການຂຽນໂປຣແກຣມ ລວມເຖິງສ່ວນຕິດຕໍ່ກັບຜູ້ໃຊ້ ໃນ ການເຊື່ອມຕໍ່ຖານຂໍ້ມູນ, ການເຊື່ອມຕໍ່ເຄືອຂ່າຍ ແລະ ການພັດທະນາ Web Application. ("What is .Net Framework", 2018) .Net Framework ມີສ່ວນປະກອບພາຍໃນແບ່ງອອກເປັນ 3 ສ່ວນດັ່ງນີ້:

- 1) Programming language: ເປັນຮຸບແບບຂອງພາສາທີ່ອອກແບບມາເພື່ອໃຫ້ສາມາດເຮັດ ວຽກໃນສະພາວະທີ່ເປັນ .NET ໄດ້ ໂດຍທີ່ທາງ Microsoft ໄດ້ເປີດຕົວພາສາຫຼັກທີ່ຈະໃຊ້ໃນ ການພັດທະນາເທິງ .NET ມີ 3 ພາສາຄື: C#, VB.NET, JScript.net.
- 2) Base Classes Library: Library ນັ້ນປຽບເໜືອນ ຊຸດຄຳສັ່ງສຳເລັດຮຸບ ຍ່ອຍໆທີ່ເພີ່ມ ເຂົ້າມາ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນ ຊຸດຄຳສັ່ງທີ່ຕ້ອງໃຊ້ງານຢູ່ເປັນປະຈຳ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຜູ້ຄິດຄົ້ນເຄື່ອງ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການຂຽນໂປຣແກຣມ ເຊິ່ງ Library ໃນພາສາຕ່າງໆສ່ວນໃຫຍ່ຈະ ຢູ່ໃນຮຸບແບບໄຟລ Include ແຕ່ຖ້າເປັນ ASP ສິ່ງທີ່ເປັນ Library ກໍຄື Component ຕ່າງໆ ພາຍໃນລະບົບ .NET ຈະສ້າງ ສິ່ງທີ່ເອີ້ນວ່າເປັນ Library ພື້ນຖານຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ວ່າຈະໃຊ້ ພາສາໃດໃນການພັດທະນາໂປຣແກຣມ ກໍສາມາດເອີ້ນໃຊ້ Library ທີ່ເປັນຕົວດຽວກັນໄດ້
- 3) Common Language Runtime (CLR): ເປັນສ່ວນສຳຄັນຂອງລະບົບ .NET ເພາະ CRL (Common Language Runtime) ມີໜ້າທີ່ເຮັດໃຫ້ໂປຣແກຣມ ທີ່ຂຽນຂຶ້ນມາ ດ້ວຍພາສາຕ່າງໆ ກາຍເປັນພາສາຮຸບແບບມາດຕະຖານດຽວກັນ ເຊິ່ງເອີ້ນພາສານີ້ວ່າ: IL (Intermediate Language) ເມື່ອເວລາຣັນ (Run) ໂປຣແກຣມໃດ ໜຶ່ງຂອງໃນ CLR ມັນຈະກວດສອບເຄື່ອງທີ່ Run ວ່າມີສະພາບແວດລ້ອມການເຮັດວຽກແນວໃດ ຫຼັງຈາກນັ້ນຈະ Compile ເປັນໂປຣແກຣມທີ່ເໝາະສືມຕໍ່ການເຮັດວຽກຂອງເຄື່ອງນັ້ນ, ເຮັດໃຫ້ເຮົາສາມາດ ໃຊ້ວຽກໂປຣແກຣມຕ່າງໆໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບສຸງສຸດ.

5.1.3.3. พาสา Visual Basic

Visual basic ແມ່ນພາສາໂປຣແກຣມແບບ GUI (Graphical user interface) ສ້າງໂດຍ ບໍລິສັດ Microsoft ພາສານີ້ເປັນໜຶ່ງໃນພາສາໂປຣແກຣມຍອດນິຍົມສຳລັບໂປຣແກຣມທີ່ໃຊ້ໃນດ້ານທຸລະ ກິດ ພາສານີ້ໄດ້ພັດທະນາມາຈາກພາສາເບສິກ ແລະ ໄດ້ພັດທະນາຕໍ່ມາເປັນພາສາ VB.NET ແລະ ສະໜັບສະ ໜຸນ RAD (Rapid Application Development) ທາງດ້ານການພັດທະນາໂປຣແກຣມປະຍຸກແບບ GUI (Graphical user interface) ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຖານຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ການເຊື່ອມຕໍ່ແບບ DAO,

RDO ຫຼື ADO ແລະ ການສ້າງ ActiveX Control. ຈຸດເດັ່ນຂອງ Visual basic ຄືນັກຂຽນໂປຣແກຣມ ສາມາດນຳໂປຣແກຣມປະຍຸກ ຫຼາຍໆໂປຣແກຣມມາລວມກັນໃນໂປຣແກຣມດຽວ (Visual Basic (VB), 2017).

1) ຈຸດເດັ່ນຂອງພາສາ Visual studio

- ມີໂຄງສ້າງໃກ້ຄຽງກັບພາສາມະນຸດເຮັດໃຫ້ຮຽນຮູ້ໄດ້ງ່າຍ.
- ມີເຄື່ອງມືໃນການພັດທະນາ Application ຈຳນວນຫຼາຍ.
- ສາມາດສ້າງໄຟລ໌ .EXE ທີ່ສາມາດເຮັດວຽກໄດ້ດ້ວຍຕົວເອງ.
- ອອກແບບຕິດຕໍ່ກັບຜູ້ໃຊ້ໄດ້ທັນທີ.
- ພັດທະນາ Application ໄດ້ຫຼາຍແບບເຊັ່ນ: ໂປຣແກຣມດ້ານທຸລະກິດ, ດ້ານອິນເຕີເນັດ ແລະ ດ້ານ Application.
- ງ່າຍຕໍ່ການຮຽນຮູ້ ເໝາະສຳລັບຜູ້ເລີ່ມຕົ້ນ ທັງໃນເລື່ອງໄວຍາກອນຂອງພາສາເອງ ແລະ ເຄື່ອງມືການໃຊ້ງານ.
- ຄວາມນິຍົມຂອງພາສາ Basic ເປັນພາສາທີ່ຄົນຮຽນຮູ້ ແລະ ໃຊ້ງານຫຼາຍທີ່ສຸດໃນ ປະຫວັດສາດຂອງຄອມພິວເຕີ.
- ການພັດທະນາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ການປັບປຸງປະສິດທິພາບໃນດ້ານຂອງຕົວພາສາ ແລະ ຄວາມໄວ ຂອງການປະມວນຜົນຄວາມສາມາດໃນການຕິດຕໍ່ສື່ສານກັນຖານຂໍ້ມູນ, ການເຊື່ອມຕໍ່ກັບ ເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ.

5.1.3.4. ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບ Crystal Report

Crystal report ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ອອກແບບລາຍງານໃນຮຸບແບບຕ່າງໆໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ ພຽງແຕ່ ກຳນົດແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ Data Source ເຂົ້າໄປ ກໍສາມາດສ້າງລາຍງານໃນຮຸບແບບ Graph, Cross-Tab ຫຼື ລາຍງານແບບ Master Detail ໄດ້. ສຳຫຼັບການສ້າງລາຍງານທາງດ້ານການຂຽນໂປຣແກຣມ ເຊິ່ງເປັນຜົນ ປະໂຫຍດ ໃນການພັດທະນາລະບົບໂປຣແກຣມຕ່າງໆ ທີ່ ສາມາດຕິດຕໍ່ກັບຖານຂໍ້ມູນ ໄດ້ຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: Microsoft SQL Server, Microsoft Access, Excel, XML, ADO.NET ແລະ Oracle ເປັນຕົ້ນ. ສາມາດນຳຂໍ້ມູນໄປໃຊ້ງານຫຼາກຫຼາຍເຊັ່ນ:ການເບິ່ງຜ່ານໂປຣແກຣມທີ່ເປັນໂປຣແກຣມນຳໃຊ້ທີ່ Software house ຕ່າງໆຜະລິດຂຶ້ນມາ ຫຼື ການເບິ່ງຂໍ້ມູນໃນເວັບໄຊຕ່າງໆ. ຍ້ອນຄວາມສາມາດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເປັນທີ່ນິຍົມໃຊ້ໃນການເຮັດລາຍງານ. (Josh Standfield, 2014).

5.2. ທິບທວນບິດຄົ້ນຄວ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ບັນຫາການຈັດການດ້ານການຂາຍ ເປັນບັນຫາໜຶ່ງເຊິ່ງໄດ້ຮັບຄວາມສິນໃຈ ຕໍ່ນັກຄົ້ນຄວ້າທັງດ້ານ ສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ສາຍວິທະຍາສາດສັງຄົມ. ເວົ້າສະເພາະສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ກໍຄື ສາຂາວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ ໄດ້ປະກິດມີຫຼາຍບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ສຶກສາບັນຫາ ແລະ ນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນ ການພັດທະນາລະບົບໃນຮຸບແບບໂປຣແກຣມນຳໃຊ້ ແລະ ໃນຮຸບແບບ Website ເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂຂໍ້ ຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ.

"ລະບົບບໍລິຫານການຂາຍເບ້ຍໄມ້ ຮ້ານຈັນຟອງ" ເປັນຫົວຂໍ້ບົດຄົ້ນຄວ້າໜຶ່ງທີ່ຜູ້ພັດທະນາ (ດາ ແກ້ວມະນີວົງ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະສຶກສາ, 2018) ໄດ້ສຶກສາສະພາບ ແລະ ບັນຫາໃນການຂາຍເບ້ຍໄມ້, ເນື່ອງ

ຈາກພາຍໃນ ຮ້ານຈັນຟອງ ບໍ່ມີໂປຣແກຣມນຳໃຊ້ສະເພາະໃນການຈັດການຂໍ້ມູນເຊັ່ນ: ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ຊັບພະຍາກອນໃນຮ້ານ, ຂໍ້ມນການຊື້ສິນຄ້າເຂົ້າຮ້ານ, ຂໍ້ມນການຂາຍ, ຂໍ້ມນພະນັກງານ ແລະ ຂໍ້ມນເບີກຈ່າຍ ເງິນເດືອນຍັງຈຶດກ່າຍໃສ່ເຈ້ຍ ເຮັດໃຫ້ຂໍ້ມນສັບສິນປົນເປກັນ ແລະ ບາງຄັ້ງຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ, ຍາກຕໍ່ການ ກວດສອບ ແລະ ຄົ້ນຫາ. ລະບົບດັ່ງກ່າວຈະພັດທະນາອອກມາໃນຮບແບບ Website ໂດຍນຳໃຊ້ MySql ເປັນຖານຂໍ້ມູນ, ນຳໃຊ້ HTML ເປັນພາສາຫັກໃນການພັດທະນາ Website. Website ປະກອບມີ 6 ໜ້າ ວຽກຫັກຄື: ຈັດການຂໍ້ມນພື້ນຖານ, ສັ່ງຊື້ສິນຄ້າເຂົ້າຮ້ານ, ສະໝັກສະມາຊິກ, ຂາຍສິນຄ້າ, ຄົ້ນຫາຂໍ້ມນ ແລະ ລາຍງານ. ພາຍຫຼັງ Website ສ້າງສຳເລັດຜົນໄດ້ຮັບຄາດວ່າຈະສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຕອບ ສະໜອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ເປັນຢ່າງດີ. (ຄຳພັນ ພິລາວັນ ພ້ອມດ້ວຍກຸ່ມສະມາຊິກຄົ້ນຄວ້າ, 2016) ເປັນອີກກຸ່ມໜຶ່ງ ທີ່ໃຫ້ຄວາມສິນໃຈຕໍ່ການພັດທະນາ ລະບົບບໍລິຫານການຂາຍສິນຄ້າ ເຊິ່ງໄດ້ໃສ່ຊື່ຫົວຂໍ້ວ່າ: "ໂປຣແກຣມບໍລິຫານການຂາຍສິນຄ້າ ແລະ ສ້ອມແປງຄອມພິວເຕີຂອງສນ ເອສເອສ - ຄອມພິວເຕີ" ສນ SS-Computer ແຫ່ງນີ້ແມ່ນສູນບໍລິການຂາຍອຸປະກອນໄອທີ ແລະ ການສ້ອມແປງຄອມພິວເຕີ. ລະບົບທີ່ ພັດທະນາຂຶ້ນມາຈະຢູ່ໃນຮູບແບບ Stand alone ທີ່ປະກອບມີ 7 ໜ້າວຽກຫັກຄື: ຈັດການຂໍ້ມູນຫັກ, ຈັດຊື້ ສິນຄ້າ, ບໍລິການການຂາຍ, ບໍລິການຫຼັງການຂາຍ, ບໍລິການສ້ອມແປງ, ບໍລິການຫຼັງການສ້ອມແປງ, ລາຍງານ. ໂປຣແກຣມຈະອອກມາຮູບແບບໃດ ແລະ ໃຊ້ພາສາຫຍັງໃນການພັດທະນາແມ່ນບໍ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນບົດ, ມີພຽງ ແຕ່ບອກວ່າຈະຈັດເກັບຂໍ້ມນໂດຍໃຊ້ Microsoft SQL Server 2008 ແລະ ພັດທະນາໂປຣແກຣມໂດຍ ใช้ Microsoft Visual Studio 2010.

ເນື່ອງຈາກປັດຈຸບັນເປັນຍຸກຫັນເຂົ້າເທັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ຄວາມຕ້ອງການການນຳໃຊ້ໂປຣ ແກຣມເພື່ອການຈັດການດ້ານການຂາຍຍັງມີຫຼາຍບໍ່ວ່າຈະເປັນຮ້ານຂະໜາດໃຫຍ່ ຫຼື ນ້ອຍ. ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງມີຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຈະພັດທະນາ "ລະບົບຈັດການການຂາຍດອກໄມ້ ຮ້ານ ນາງ ແກ້ວດອກໄມ້ສິດ" ນີ້ຂຶ້ນມາ.

6. ວິທີດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ

ຂັ້ນຕອນ ແລະ ການດຳເນີນໂຄງການໂດຍຫຼັກໆແລ້ວ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ອີງໃສ່ຕາມວົງຈອນການ ພັດທະນາລະບົບຂອງ SDLC (System Development Life Cycle) ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

6.1. ໄລຍະການວາງແຜນໂຄງການ

ໃນໄລຍະວາງແຜນໂຄງການ ເປັນຂັ້ນຕອນການກຳນົດຂອບເຂດຂອງບັນຫາ, ສາເຫດຂອງບັນຫາ ຈາກການດຳເນີນງານໃນປັດຈຸບັນ, ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການສ້າງລະບົບໃໝ່. ສິ່ງທີ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າດຳເນີນ ການໃນໄລຍະນີ້ ແມ່ນການສຳຫຼວດຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ລະບົບ. ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ລົງ ສຳພາດຕົວຈິງ ຈາກເຈົ້າຂອງຮ້ານ, ສຶກສາລະບົບການເຮັດວຽກ ແລະ ລະບົບການຂາຍຂອງຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດທີ່ມີຢູ່ ໃນປັດຈຸບັນ. ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງລະບົບ ເພື່ອໃຫ້ໂປຣແກຣມມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມຕ້ອງການ.

6.2. ໄລຍະການວິເຄາະ

ເປັນໄລຍະທີ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ນຳຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ລະບົບທີ່ໄດ້ຈາກການສຳຫຼວດມາວິເຄາະ ລະອຽດ ເພື່ອເປັນຂໍ້ກຳນຶດຂອງລະບົບໃໝ່. ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບແບບໂຄງສ້າງ ໂດຍໃຊ້ແບບຈຳລອງຂອງ Process Model ເຊິ່ງປະກອບມີ: ແຜນວາດການໄຫຼຂໍ້ມູນ (DFD: Data Flow Diagram) ແລະ ແຜນວາດຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂໍ້ມູນ (ERD: Entity Relationship

Diagram). ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຮູ້ເຖິງລາຍລະອຽດຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກ ໃນລະບົບວ່າປະກອບດ້ວຍຫຍັງແດ່, ມີ ຄວາມສຳພັນ ຫຼື ກ່ຽວຂ້ອງກັນແນວໃດ.

6.3. ໄລຍະການອອກແບບ

ໄລຍະການອອກແບບ ແມ່ນໄລຍະທີ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ນຳເອົາຜົນທີ່ໄດ້ຈາກການວິເຄາະມາອອກ ແບບລະບົບໂດຍການອອກແບບ ໜ້າຟອມຫຼັກ, ໜ້າຟອມປ້ອນຂໍ້ມູນ ແລະ ໜ້າຟອມລາຍງານໂດຍນຳໃຊ້ Microsoft Visual Studio 2017. ອອກແບບຖານຂໍ້ມູນ ວ່າຈະຕ້ອງເກັບກຳລາຍລະອຽດຫຍັງໂດຍນາໃຊ້ SQL Server 2017.

6.4. ໄລຍະການພັດທະນາ ແລະ ຕິດຕັ້ງ

ໄລຍະການພັດທະນາ ແລະ ຕິດຕັ້ງ ແມ່ນໄລຍະທີ່ດຳເນີນການສ້າງລະບົບດ້ວຍການຂຽນໂປຣ ແກຣມໂດຍໃຊ້ພາສາ VB.NET. ເພື່ອພັດທະນາລະບົບຂຶ້ນມາ ພ້ອມທັງຕິດຕັ້ງລະບົບເພື່ອໃຊ້ງານ.

6.5. ໄລຍະທຶດສອບ ແລະ ການນຳໄປໃຊ້

ທົດສອບການເຮັດວຽກຂອງລະບົບ, ພ້ອມທັງກວດສອບຢ່າງລະອຽດວ່າມີຄວາມສົມບູນ, ມີ ຄຸນະພາບ ແລະ ສາມາດເຮັດວຽກໄດ້ຈິງ ຫຼື ບໍ່. ເພື່ອນຳມາປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ຖ້າເຫັນວ່າມີ ຄວາມສົມບູນແລ້ວ ຈຶ່ງນຳເອົາໂປຣແກຣມດັ່ງກ່າວໄປນຳໃຊ້ຈິງ, ພ້ອມທັງສ້າງຄູ່ມີປະກອບການໃຊ້ລະບົບ.

7. ສະຖານທີ່ໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ສະຖານທີ່ໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນໄດ້ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າຢູ່ ພາກ ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ຄະນະວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ ໄດ້ລຶງເກັບກຳຂໍ້ ມຸນຢູ່ທີ່ຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ, ບ້ານ ໂພນສີນວນ, ເມືອງ ສີສັດຕະນາກ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

8. ໄລຍະເວລາໃນການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ

ແຜນການດຳເນີນງານຂອງ "ລະບົບຈັດການ ການຂາຍຮ້ານ ນາງແກ້ວດອກໄມ້ສຶດ" ໂດຍເລີ່ມການ ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການສຶກສາດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້: ຕາຕະລາງທີ 8: ໄລຍະປະຕິບັດ

	12 14 C K 210		ໄລຍະເວລາ 2019 2020 ຕຸລາ ພະຈິກ ທັນວາ ມັງກອນ ກຸມພາ ມີນາ ເມສາ ພຶດສະພາ ມິຖຸນາ ກໍລະ																																							
ລຳ	ໜ້າວຽກທີ່ ດຳເນີນ	ເວລາ						20	)19																			20	20													
ດັບ		ທີ່ໃຊ້		ពុ	ລາ			ພະ	ัจ์ท			ทั่ว	ู่ Jอา			ມັງເ	าอเ	J		ນຳT	Jພາ			Ĵ	บา			ſIJ	ສາ		8	ພຶດຂ	มะพ.	1		ມິເ	ຸງນາ			ກໍລະ	ະກິດ	1
	ງານ		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	จัดทุ่ม																																									
	ແລະ	1																																								
1	ເລືອກ	ອາທິດ																																								
	ຫືວຂໍ້																																									
	ສະເໜີ																																									
	ຫືວຂໍ້	1																																								
2	ແລະ	ອາທິດ																																								
	ສະມາຊິກ																																									
	ເກັບກຳຂໍ້	1																																								
3	์ มู่ม	ອາທິດ																																								
	ຂຽນບົດ																																									
4	ສະເໜີ	3 ອາທິດ																																								
	ໂຄງການ	ອາຫເາ																																								
	ສິ່ງບຶດສະເ																																									
7	තාි	1																																								
	ໂຄງການ	ອາທິດ																																								

8	ປ້ອງກັນ ບົດສະເໜີ ໂຄງການ	1 ອາທິດ 29																
9	ລຶງມືຂຽນ ບຶດຈົບຊັ້ນ	 ອາທິດ																
10	ເພື່ອູ້ກໍກ ວາບນາກ ແລະ ປາກຮູ້ກໍກ ອອນແດດ	6 ອາທິດ																
11	ອອກແບບ ໜ້າຟອມ ແລະ ຟອມລາຍ ງານ	4 ອາທິດ																
12	ຂຽນໂຄດ ແລະ ທິດ ສອບ	17 ອາທິດ																
13	ສ້າງຄູ່ມືນຳ ໃຊ້ໂປຣ ແກຣມ	2 ອາທິດ																

14	ປ້ອງກັນ ບິດຈົບຊັ້ນ	1 ອາທິດ																			
15	ແກ້ໄຂບິດ	1 ອາທິດ																			
16	ສິ່ງປຶ້ມບົດ ຈົບຊັ້ນ ສະບັບ ສົມບູນ	1 ອາທິດ																			
17	ລວມ ເວລາທີ່ໃຊ້		·					·		4	0 ອາເ	ທິດ	·								

9. ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ

9.1. ເຄື່ອງມືທາງດ້ານ Hardware

ເຄື່ອງມືທາງດ້ານ Hardware ທີ່ໃຊ້ປະກອບໃນການເຮັດວຽກໃນຄັ້ງນີ້ປະກອບມີ:

- Notebook Computer Sony VAIO.
- Processor Intel(R) Core(TM) i5-3210M CPU @ 2.50GHz
- RAM 4GB
- Operating System 64-bit.

9.2. ເຄື່ອງມືທາງດ້ານ Software

ເຄື່ອງມືທາງດ້ານ Software ທີ່ໃຊ້ປະກອບໃນການເຮັດວຽກໃນຄັ້ງນີ້ປະກອບມີ:

- Microsoft Windows 10 Professional 64bitG
- Microsoft Visual Studio 2017.
- Microsoft SQL Server 2017.
- Microsoft Office Professional Plus 2019.
- Microsoft Visio 2019.
- Crystal Report.

ອ.3. ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການເອົາຂໍ້ມຸນ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການເອົາຂໍ້ມູນໃນຄັ້ງນີ້ພວກເຮົາໄດ້ໃຊ້ວິທີໃນການສຳພາດກັບເຈົ້າຂອງຮ້ານ ປະກອບມີ: <mark>ບິກ, ເຈ້ຍ, Smartphone iPhone 5S</mark> ເພື່ອຈິດບັນທຶກຂໍ້ມູນ, ຂັ້ນຕອນໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ວິທີການຕ່າງໆ.

10. ເອກະສານອ້າງອີງ.

- ສື່ມມິດ ທຸມມະລີ ແລະ ອາມອນ ຈັນທະພາວົງ. (2012). *ວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ.* ນະຄອນຫຼວງວຽງ ຈັນ: ຄະນະວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.
- ສືມມິດ ທຸມມາລີ ແລະ ກິງໃຈ ສີສຸຣາດ. (2013). *ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ.* ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ: ຄະນະ ວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.
- ອໍຣະຍາ ປຣີຊາພານິດ. (ພ.ສ 2557). *ຄຸ່ມືຮຽນ ການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ ສະບັບສົມບຸນ.* ນິນ ທະບຸລີ: ບໍລິສັດ ໄອດີຊີ ພຣີມຽມ ຈຳກັດ.
- ດາ ແກ້ວມະນີວົງ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະສຶກສາ. (2018). *ບິດໂຄງການຈົບຊັ້ນປະລິນຍາຕີວິທະຍາສາດ: ລະບິບ ບໍລິຫານການຂາຍເບ້ຍໄມ້ ຮ້ານຈັນຟອງ.*
- ຄຳພັນ ພິລາວັນ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະສຶກສາ. (2016). *ບິດໂຄງການຈົບຊັ້ນປະລິນຍາຕີວິທະຍາສາດ: ໂປຣ* ແກຣມບໍລິຫານການຂາຍສິນຄ້າ ແລະ ສ້ອມແປງຄອມພິວເຕີຂອງສຸນ ເອສເອສ - ຄອມພິວເຕີ.

- Structure Query Language (SQL). (2017, ภุมพา 18). ได้จาก:
  https://www.techopedia.com/definition/1245/structured-query-languagesql
- Craig S. Mullins and Simon Christiansen, (2015, ມີນາ 23). Database management system (DBMS). ໄດ້ຈາກ: https://searchsqlserver.techtarget.com/definition/database-management-system
- Genevieve Warren, (2018, ตุลา 25). Welcome to the Visual Studio IDE. ได้จาก: https://docs.microsoft.com/en-us/visualstudio/get-started/visual-studio-ide?view=vs-2017
- What is .Net Framework. (2018, ทัมอา 18). ได้จาก: https://www.guru99.com/net-framework.html
- Visual Basic (VB). (2017, ກໍລະກິດ 30). ໄດ້ຈາກ: https://www.techopedia.com/definition/3962/visual-basic-vb
- Josh Standfield, (2014, มีทูทอม 13). What is Crystal Reports. ได้จาก: https://www.seguetech.com/crystal-reports/